

Науково-дослідна робота студентів, що виконується в позанавчальний час, повинна організовуватися за формою: роботи в студентських наукових семінарах; участі студентів групами або в індивідуальному порядку у виконанні держбюджетної або госпдоговірної тематики, в роботах по творчій співдружності, в рамках державних, міжвузівських або внутрівузівських грантів, а також індивідуальних планів викладачів, що виконуються на кафедрах.

Науково-дослідна робота студентів є одним із найважливіших засобів підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою, здатних творчо застосовувати в практичній діяльності досягнення науково-технічного прогресу, а, отже, швидко адаптуватися до сучасних умов розвитку економіки.

УЧАСТЬ СТУДЕНТІВ В НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБОТАХ КАФЕДРИ ГІДРОЕКОЛОГІЇ ТА ВОДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФАХІВЦІВ З ГІДРОЕКОЛОГІЇ

*Н.С. Лобода, д. геогр. н., проф., О.М. Гриб, к. геогр. н., доц.
Одеський державний екологічний університет (ОДЕКУ), м. Одеса*

Організація участі в науково-дослідних роботах (НДР) кафедри гідроекології та водних досліджень ОДЕКУ студентів і магістрів – майбутніх фахівців з гідроекології – значуще впливає на підвищення якості їх підготовки, розширення та поглиблення знань, отриманих на аудиторних заняттях, а також сприяє закріпленню навичок і вмінь виконання прикладних наукових досліджень (включаючи експедиційні).

За останні роки значна частка студентів, магістрів та аспірантів кафедри прийняли активну участь у виконанні багатьох НДР. Наприклад, в період з 2010 по 2015 рр. більш ніж 25 студентів, магістрів і аспірантів кафедри були задіяні у дванадцяти кафедральних, міжкафедральних та госпдоговірних наукових темах ОДЕКУ. Найбільш чисельним є склад студентів та інших молодих вчених в кафедральних і міжкафедральних НДР, наприклад, у 2011 р. в заключному звіті кафедральної НДР «Математичне моделювання гідроекологічного стану водних об'єктів України» (науковий керівник – д. геогр. н., проф. Лобода Н.С.) прийняли участь 15 студентів, магістрів і аспірантів, а в 2012 р., при виконанні заключного етапу міжкафедральної НДР «Актуальні проблеми гідрометеорології та охорони навколишнього середовища» (науковий керівник – д. геогр. н., проф. Тучковенко Ю.С., відповідальний виконавець – к. геогр. н., доц. Гриб О.М.) прийняли участь, 7 магістрів та аспірантів кафедри гідроекології та водних досліджень і більш ніж 10 молодих вчених кафедр ОДЕКУ.

В останні роки студенти, магістри та аспіранти також активно залучаються при виконанні госпдоговірних НДР. Так, у 2010-2011 рр., у виконанні 3 тем під науковим керівництвом д. геогр. н., проф. Лободи Н.С. («Оцінка та розрахунок гідравліко-морфометричних характеристик водообміну в системі «Тілігульський лиман ↔ Чорне море» для розробки рекомендацій по збереженню природних ресурсів лиману», «Оцінка водообміну в системі «русло-заплава-лиман» для розробки рекомендацій щодо заходів екологічного оздоровлення гирлової ділянки річки Дністер за рахунок згінно-нагінних явищ та біомеліоративних функцій

плавнів», «Оцінка гідроекологічного стану верхньої частини Хаджибейського лиману від с. Єгоровка до с. Алтестове та розробка рекомендацій по поліпшенню водного режиму та відновленню її біологічних ресурсів») приймали участь 23 студента (магістра), аспіранта і молодих вчених.

В 2012-2013 рр., при виконанні трьох госпдоговірних НДР на теми: «Оцінка можливого альтернативного наповнення Куяльницького лиману водами Чорного моря, річки Дністер й інших лиманів і водних об'єктів» (відповідальний виконавець – доц. Гриб О.М.), «Оцінка можливих змін гідроекологічного режиму Куяльницького лиману під впливом глобальних кліматичних змін» (науковий керівник – проф. Лобода Н.С., відповідальний виконавець – к. геогр. н., доц. Гриб О.М.), «Проведення гідроекологічної оцінки та розробка науково-обґрунтованих заходів щодо регулювання стоку та розчистки русел річок Довбока та Кубанка» (науковий керівник – проф. Лобода Н.С., відповідальний виконавець – доц. Гриб О.М.), прийняли участь 17 молодих вчених (у тому числі, 4 – аспіранта, 4 – студента та магістра), а у 2014 р. на заключному етапі прикладної НДР з фінансуванням МОН України «Комплексне управління водними ресурсами Тилігульського лиману та його гідроекологічним станом в умовах антропогенного впливу і кліматичних змін» (відповідальний виконавець Лобода Н.С.) прийняло участь три молодих вчених (Гриб О.М., Божок Ю.В., Отченаш Н.Д.) та два студенти кафедри – Себов В.В., Лещенко А.В. (майбутні гідроекологи).

У ході виконання НДР на замовлення Одеської обласної адміністрації студенти більш повно усвідомлюють гідроекологічні, соціальні та економічні проблеми регіону, приймають участь у розробці стратегії їх вирішення та подальшої реалізації планів управління, що значно підвищує рівень їх підготовки як майбутніх керівників підрозділів гідрологічної та екологічної служб, так і науковців, що працюватимуть у вищих навчальних закладах України. З результатами своїх наукових робіт аспіранти кафедри, студенти та магістри (учасники НДР) виступають з доповідями на багатьох університетських, всеукраїнських і міжнародних наукових семінарах і конференціях, а також конкурсах наукових робіт. Наприклад, у 2014 р. Себов В.В. і Лещенко А.В. за результатами власних експедиційних досліджень в басейні Тилігульського лиману (під керівництвом к. геогр. н. Гриба О.М.) підготували дві доповіді й опублікували одну наукову статтю. У 2014 р. робота студентки групи МЕГ-63 Мужило Г.І. (науковий керівник – проф. Лобода Н.С.) на Всеукраїнському конкурсі магістерських робіт в галузі екології та природокористування, присвячений 140-річчю Херсонського державного аграрного університету (Херсон, 8-9 жовтня 2014 р.), отримала Диплом за 3 місце у номінації «Чиста вода».

Активне залучення до наукової роботи студентів і магістрів кафедри гідроекології та водних досліджень, повністю відповідає вимогам до виробничих функцій, рівня професійної діяльності тощо, варіативних частин Стандартів вищої освіти України – освітньо-кваліфікаційних характеристиках та освітньо-професійних програм підготовки спеціалістів і магістрів за спеціальністю 7(8).04010602 – прикладна екологія та збалансоване природокористування (за галуззю – гідроекологія).